

at henlede Tingets og navnlig den højt-ærede Kultusministers Opmærksomhed paa den Tilstand, hvori adskillige af vore Oldtidsmindesmærker henligge. Nu maa man ikke, fordi jeg bruger dette Udtryk, tro, at her er Tale om noget graverende, det er her slet ikke, men det, jeg vil henlede Opmærksomheden paa, er, at det er ikke tilstrækkeligt, at man erklærer et Oldtidsminde for fredet, hvis man ikke tillige sørger for, at Fredningen bliver virkningsfuld, effektiv, som man kalder det i det pluddervælske Kunstsprog. Jeg ved ikke bestemt, men jeg formoder, at Anvendelsen af denne Bevilling henhører under Bestyrelsen for vort nationalhistoriske Museum. Jeg tvivler ikke om, at den bliver anvendt paa allerbedste Maade, det er ikke saaledes ment. Jeg tror endogsaa, at vi Danske i saa Henseende ere meget vidt fremme og indtage en fremragende Plads mellem Europas Nationer. Jeg havde netop i Slutningen af Sommeren Anledning til at gæste det gamle Sønderjylland og lagde der Mærke til det meget uheldige Taarn, hvorved vor mægtige Nabo har forsynet Slesvigs gamle Domkirke. Jeg kan ikke nægte, at det var meget nedstemmende for mig at se den gamle Kirke behandlet paa den Maade, men der var til Gengæld saa ogsaa noget meget glædeligt og opmuntrende ved at tænke paa, hvor smukt og godt man herhjemme i Danmark har forstaaet at istandsætte vore gamle Kirkebygninger og i det hele frede og værne om vore gamle Minder. Jeg har den Glæde i min Valgkreds at have et af de mærkeligste Oldtidsminder. Det er den saakaldte Glavendrup Runesten, der er beliggende paa Glavendrup Mark i Skamby Sogn paa Fyn. Denne Sten er berømt for at indeholde den længste danske Runeindskrift, man kender; og det forholder sig jo ikke med Runeindskrifterne, som det f. Eks. forholder sig med Rigsdagstaler. Det, der er prisværdigt ved det ene, er ikke prisværdigt ved det andet, de to Ting staa i omvendt Forhold til hinanden. Det prisværdige ved Runeindskrifterne er, at de ere lange og omstændelige; det prisværdige ved Rigsdagstalerne, især i disse Dage, er, at de ere korte og knappe. (Afbrydelse: Hør, husk paa det!) . . . Ja, endnu ville De dog vel ikke paastaa, at jeg for længe har lagt Beslag paa Folketingets kostbare Tid. Jeg ved ikke, hvorvidt der findes noget stedligt Tilsyn med saadanne Oldtidsmindesmærker, men hvis der ikke findes et saadant, tror jeg, det var hensigtsmæssigt, om der kunde komme et saadant. Jeg kan da ikke

tænke mig andet, end at det vilde være praktisk at lade de paagældende Sogneraad have det Æreshverv paa Statens Vegne at føre Tilsyn med saadanne fredlyste Mindesmærker. Og jeg kan ikke tænke mig, at noget Sogneraad vil vise et saadant Æreshverv fra sig. Det Mindesmærke, jeg talte om, Glavendrupstenen, blev fredet i 1892, men saa vidt jeg ved, findes der ingen Sten, hvorpaa der er indhugget de betegnende Bogstaver F. M. Kreaturerne have uhindret Adgang til den Kæmpehøj, hvorpaa Runestenen i 1894 blev opstillet, saa en skønne Dag vil det sikkert gaa denne mærkelige Runesten, som det er gaaet enkelte af de store Stene, som staa omkring det gamle Tingsted ved Siden af; de falde om og synke lidt efter lidt ned i Jorden. Kunde det ikke være godt, om der uden om et saadant fredet Mindesmærke — naar det er saa betydeligt som dette, vel at mærke — blev sat et Hegn, f. Eks. en Tjørnehæk, og om der paa en saadan Høj blev plantet et Par Træer, f. Eks. et Par Aske. Asken er jo et oldnordisk Træ, som det ærede Medlem for Ribe (Busk) vil vide, og det er tillige et Træ, som godt kan taale Vinden. Det vilde hygge og overskygge Stedet, og jeg tror, vi vilde faa Glæde deraf.

Paa § 21 findes en Bevilling paa 18,000 Kr. til vore Kunstmuseer i Provinserne. Jeg vilde gerne spørge den højt-ærede Minister, om der nogen Sinde for Rigsdagen eller Finansudvalget bliver fremlagt Oplysninger om, hvorledes denne aarlige Bevilling bliver anvendt, hvilke Kunstværker der f. Eks. bliver indkøbt for disse Penge, og hvorhen de gaa. Jeg anmærker kun dette, fordi jeg ved, at der i de københavnske Kunstnerkredse hersker meget Klikevæsen, som i høj Grad kan tjene til at begunstige enkelte og forbigaa andre. Det, mener jeg, skulde nødig finde Sted. Det er en almindelig Klage, at der tages for lidt Hensyn til Billedhuggerkunst, navnlig til de unges Kunst, og det burde dog ikke være Tilfældet. Billedhuggerkunsten burde jo være vor Kæledægge, eftersom det er den, der har baaret Danmarks Navn længst ud over den civiliserede Verden. Det maa jo gøre et ganske besynderligt Indtryk paa os Rigsdagsmænd fra Provinserne, naar vi lægge Mærke til, hvorledes man i disse Dage her i Hovedstaden er kommen i ligefrem Vaande i Retning af Pladsmangel paa vore Museer. Man har nedsat en Kommission, der har afgivet en Flertals- og Mindretalsbetænkning, der begge gaa ud paa, at der skal foretages store